

Asia: KSL/233/04.08.00/2020

Keski-Suomen strategia 2025-2050

Kokonaisuus

Onko sisällössä ja painotuksissa huomioitu riittävästi Keski-Suomen tulevaisuuden näkymät? Puuttuuko jotain tärkeää?

-

Kasvun kärjet

Onko valinnoissa huomioitu riittävästi globaalit näkymät ja Keski-Suomen vahvuudet?

Pidämme hyvänä, että mukaan on nostettu bio- ja kiertotalous, jossa Keski-Suomella on paljon vahvuuksia. Alakohtana esiin voisi nostaa myös biohiilen tuotannon ja hyödyntämisen.

Kasvun maaperä

Onnistummeko näillä talouden ja uusiutumisen toimenpiteillä edistämään Keski-Suomen menestymistä? Mitä näkökohtia pidätte strategian toteutuksessa tärkeinä omassa organisaatiossanne?

-

Kestävän maailman kasvattaja

Onnistummeko näillä toimenpiteillä sopeuttamaan toimintaamme lähemmäs maapallon kantokykyä? Mitä näkökohtia pidätte strategian toteutuksessa tärkeinä omassa organisaatiossanne?

Hiilineutraalius vuonna 2035 tuo painopisteelle uskottavuutta ja on linjassa valtakunnallisen tavoitteen kanssa. On erittäin hyvä, että mukaan on nostettu myös hiilidioksidin talteenotto ja hyötykäyttö. Hiilidioksidin kierto voi olla myös olennainen osa kiertotaloutta. Parasta vaikuttavuutta voidaan rakentaa, jos hiilidioksidi on peräisin kestävästä sivuvirtabiomassasta, sillä tällöin talteenottoon liittyvät investoinnit tukevat uusiutuvaan luonnonvaraan perustuvaa ja usein lähialueella toimivaa hankintaketjua (vs. fossiilisiin tuontipolttoaineisiin perustuvat hankintaketjut).

Suomessa liikenteessä, lämmityksessä ja työkoneissa käytetään vielä tällä hetkellä merkittävässä määrin fossiilisia energialähteitä. Biokaasun lisäksi etenkin 2021-2025 aikajaksolla tulisi panostaa korkeaseoksisten kehittyneiden biopolttoaineiden tarjontaan liikenteeseen, lämmitykseen ja työkoneisiin. Myös synteettisten nestemäisten polttoaineiden kehittämistä ja tarjontaa Keski-Suomessa kannattaisi edistää.

Tavoitteisiin voisi nostaa myös biohiilen tuotannon ja hyödyntämisen.

Pidämme hyvänä, että myös luonnon monimuotoisuus huomioidaan painopisteessä.

Se, joka on keskellä

Onnistummeko näillä toimenpiteillä vahvistamaan yhteisöjämme ja saavutettavuuttamme? Mitä näkökohtia omassa yhteisössänne pidätte strategian toteutuksessa tärkeinä?

-

Sydän Suomen

Onnistummeko näillä toimenpiteillä lujittamaan keskisuomalaista vuorovaikutusta, suvaitsevaisuutta ja kumppanuutta. Mitä näkökohtia pidätte strategian toteutuksessa tärkeinä omassa organisaatiossanne?

-

Mittarit

Mitä tärkeää puuttuu? Onko jotain tarpeetonta?

Jos tavoitteena on hiilineutraalius 2035, tulisi mukaan seurantaan ottaa kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi hiilinielujen kehitys. Hiilinieluissa tulisi huomioida puutuotteet ja myöhemmin myös mahdollinen varastoitu hiilidioksidi.

Metsien terveys on tärkeä kysymys, kun ilmasto muuttuu. Terveysten taas voidaan vaikuttaa hyvällä metsienhoidolla, joka ottaa myös luonnon monimuotoisuuden huomioon.

Keski-Suomi 2050

Onnistummeko toimenpiteillä vastaamaan eri skenaarioihin? Puuttuuko jotain tärkeää? Onko jotain tarpeetonta?

Toimenpiteet tulisi muotoilla siitä lähtökohdasta, että ilmaston lämpeneminen etenee. Näin tulee tapahtumaan riippumatta siitä, kuinka hyvin päästövähennystoimissa onnistutaan, sillä Pariisin ilmastopimuksen tavoitetaso on nykytilannetta merkittävästi korkeampi lämpeneminen. Tällä hetkellä kansainvälinen kehitys on parhaimmillaankin lisäksi hyvin kaukana Pariisin ilmastopimuksen tavoitetasosta.

Keski-Suomen visio

Onko visiossa oikeat ainekset? Miten muotoilisitte visiotamme?

-

Strategian toteutus

Mitä evästyksiä haluatte antaa strategian toteutusta varten?

-

Muut kommenttinne ja terveiset

Kertokaa muut kommenttinne strategian viimeistelyä varten.

Ympäristöselostuksessa todetaan seuraavasti: "EU:n kunnianhimoisten päästötavoitteiden myötä on oletettavaa, että eri energiaraaka-aineiden ilmastollista kestävyyttä tullaan tarkastelemaan uudelleen. Tämä voi tulevaisuudessa vaikuttaa myös metsäbiomassan asemaan energiantuotannossa. Tähän siirtymään tulisi varautua myös maakuntatasolla." Kohtaa ei ole sen enempää perusteltu.

Toteamme, että hallitustenvälinen ilmastopaneeli IPCC on vuonna 2019 uusinnut ohjeistuksensa kasvihuonekaasupäästöjen laskennasta, eikä energiaraaka-aineiden päästökertoimiin tehty merkittäviä muutoksia. EU:n äskettäin julkaistussa 55-valmiuspaketissa esitetään tiukennuksia kestävä metsäbiomassan määritelmään, mutta ei kestävä bioenergian päästökertoimeen. Kaikissa merkittävässä globaalitason, EU-tason ja kansallisen (esim. IES 2021) tason analyyseissä biomassan energiakäyttö säilyy merkittävänä 2021-2050. IES-strategian skenaarioissa bioenergian käyttö kasvaa etenkin lyhyellä aikavälillä 2021-2030, kun kivihiltä ja turvetta Suomessa korvataan. Katsomme siten, että ympäristöselostuksen teksti perustuu subjektiiviseen arvioon ja on harhaanjohtava. Metsäbiomassan asema energiantuotannossa riippuu keskeisesti myös energiemarkkinoista, ja markkinat voivat olla käytön kannalta jopa politiikkaa vahvempi muutosvoima.

Ympäristöselostuksessa todetaan myös, että "Polttoon perustumattomiin teknologioihin siirtyminen sähkön ja lämmön tuotannossa vähentää merkittävästi todellisia hiilipäästöjä." Lause on sinänsä totta, mutta haluamme korostaa, että myös sivuvirtojen hyötykäyttöön perustuva bioenergia vähentää merkittävästi todellisia hiilipäästöjä, kun vaihtoehtona ovat fossiiliset polttoaineet yhdistettynä sivuvirtojen lahoamiseen esimerkiksi metsässä.

Laurikka Harri
Bioenergia ry